

Годишна цѣна за въ Цариград 7 сребарни петака, а за повѣи насѣкадѣ 8 петака, но морска и Дунавска поща 10 петака. Шест мѣсечно спомоществованіе нѣма. Пари-тъ напрѣд.

ГАЙДА.

Пари и писма ще ся испроваждат до Господина Д. Т. Бръкалова у Бал-Капан № 24, или до издателя П. Р. Славейков при Българ. Черква.

Писма неосвободени от поща, не сж пріети.

Сатирически Вѣстникъ за свѣстяваніе на Българи-тъ.

Издавася на сѣки 15 дена.

Умолявами нашитѣ спомоществатели да побързат да внесжт колкото поскоро спомоществованията си, защото имаме голѣмо притѣснение за пари. Не трѣба да забравят че ний само на тѣхната помощ са облягами за издаването на вѣстникъ-т си и немами туй улеснение да присрѣпиме от себе си че подир да ги събирами и колкото имамми вързиха ни саржитѣ в-онѣз годишнитѣ вересии, а вереседжитѣ ни още си струват углушки. Ний вече не знайми как да им хортуваме и по кой язык че да ни разбержт.

Изложението на нашитѣ владии върху рѣшеніето на Гръцкитѣ събрания за Бѣлг. въпросе.

(Дадено на Н. Выс. Али Паша.)

За да задоволим любопитството на нашитѣ читатели ний са потрудили да избродим това изложение и да го обнародваме. Знайми че лицата които сж го подали имат силни причини да забраняват обнародването му, но ний и без позволеніето им дерзнахми да го обнародуваме, далеч обаче от мисълта за да ги повредим, но с-наштрение чрѣз това да ги прѣпоржчим на благоволеніето на народа, за когото тѣ излагат в-опасност положеніето си, а народъ-т без да знай тѣхнитѣ заслуги, смятат ги като отчуждени от него та страни и той от тѣх и даже не навиди ги като приверженици на фанариотитѣ: Нѣщо в-висша степен неспраедливо от наша страна. Синца неможем да вървим в-един пѣт, но можем да са стремим към една цѣл, и да дѣйствуваме за-дружно, сѣки според званіето и призваніето си.

Нашитѣ съотечественици не трѣба да бждат каксогледни в-обозрѣніето на въпроса. Положеніето на народа както и на тѣзи от народнитѣ владии е критическо, и ако ний са не оближим, не сдружим и не опрем един о друг да подѣйствуваме заеднично, против насилството на патриархията нема надежда за добър край на този въпрос. Казвами го: Ако ний още така расчепкано и хлабаво дѣйствуваме, Гърцитѣ ще земат върх над нас, и тогас прощавай въпрос и народност. Тѣзи ще бждат

последнитѣ владии от рода ни, които Бог зие по ком чужбини далеч от народа си ще изгннат в-изгнание за своитѣ чувства към народа си, а ний ще са намтрим в-положеніето на Арапитѣ, в-Ерусалимскитѣ и Александрийскитѣ Патриархат, от които днес Гърцитѣ и прост калугер не направат, за да нема кой да са домогва на висша степен в-духовнитѣ чини.

Ваше Высочество !

Долуподписаннитѣ съ глбоко почитаніе чрѣз настоящето наше рабско изложение смѣем покорно да поднесем на глбокомысленното и разсѣдително сжждение Ваше Высочества слѣдующитѣ наши покорни забѣлжванія въ днешнитѣ тѣзи критически обстоятелства, когато става дума за поправаніе и едно по праведно нареждане на черковнитѣ наши работи.

Трета вече година ся навърши, Ваше Высочество, от когато наченж да ся разискува, при Високата Порта, от двата интересующи ся народа, сирѣчь Гръцкый и Българскый, изложенный въ осемь точки черковен Българскый въпрос; но съ голѣмо наше прискорбіе пригѣлжваме, че общата наша Патріархія, като зема на явѣ страна исключительно за интереситѣ на Гръцкый народ, и настоява не спраедливо щото, чрѣз Гръцкый язык и чрѣз Гръцкый клеръ, и от сега на татак да има исключительно Гръцко нашето черковно началство, коего е общо на сичкото православно испълнение, изразява мнѣніе прѣдъ тѣзи що сж тука прѣдставители на нашят Българскый народ, белким пак и прѣд самото Честно Правителство, че пріеманіето на прѣдлагаанитѣ от тѣх осемь точки, подь каквото прѣиначяваніе и да са примат от Вселенскый Патріархъ, введжат въ черквата начала противу-религозны, начала не обичайны на Черквата и начала, които парализуват нейното узаконеніе. Но ний като сме членове Архіерейскы на тѣзи черква, и отъ дѣца възпитани въ ней, и нейното узаконеніе зрѣло като сме изучили, увѣряваме Честното Правителство, че нищо таквозь ся не случавало нито узаконеніето на нашата черква ся нарушава или парализува чрѣзъ пріеманіето на осемь точки отъ Българскый въпросъ, но отъ това пріеманіе ся нарушава и парализува друго нѣщо, което Гърцитѣ не смѣят да го искажатъ явно, сирѣчь парализува ся до нинѣ придобитата от тѣхъ исключителность за да бждат надъ черков-

нитъ наши работи само Гърци и тъй да ги управляватъ и да ги распоредятъ тѣ самы чрѣзъ по горніятъ еднороденъ тѣмъ клеръ и чрѣзъ тѣхнитъ тука еднородни първенци въ полза и интерес на тѣхний народъ. Ето прочее какво ся парализува, а не узаконеніето на Свещената нашѣ черква както турятъ причини. Но нека ни ся позволи, Ваше Высочество, за да ся изразимъ по ясно, като ся ограничимъ на тѣзи разискванитъ осемъ точки.

Долуполписанитъ рабы Ваши, като приглежахмы прѣзъ сичко това разстояніе поведеніето на Патріархіята, еще и поведеніето на избранитъ отъ нея Гръцкы членове на Свѣсенната Комисія, изваждамы че Гърцитъ не приемятъ 8-тъ точки на Българскыя въпросъ освѣнъ прѣиначаваны пѣзъ корень и промѣняваны кѣмъ исключителна полза на тѣхния народъ. На примѣръ: първата точка на Българскыя въпросъ, която съдържава, че Българскыи народъ трѣба да зема участіе въ избираніето на врѣменныя Патріархъ съразмѣрно съ множеството си. Това разискано отъ опредѣленната за това комисія разрѣши ся и като разрѣшено ся прие и отъ петото събрание, което стана въ Патріархіята на 7-й отъ миналый Май, подъ прѣдсѣдательството на Вселенскый Патріархъ. А за основаніе въ рѣшеніето на тази точка, както и Ва. Выс. сте приглежади, зе ся, безъ точно исчисленіе, но приблизительно само множеството на сѣка Епархія, и за това ся рѣши, щото голѣмитъ Епархїи, за избираніето на Патріарха, да проваждатъ въ Патріархіята по единъ прѣдставитель или избиратель, а по малкы тѣ събирани двѣ наедно да проваждатъ единъ прѣдставитель. Но тамо на това рѣшеніе пакъ Гърцитъ иматъ по многото гласове поради множеството на Христїанитъ прѣдставители отъ Цариградъ. И тъй отъ това твърдѣ явно ся вижда, че при избираніето на Патріарха първыи-тъ черковейтъ началникъ ще зематъ участіе сичкитъ Епархїи съразмѣрно съ народонаселеніето.

Така като рѣши първата точка Комисїята, испослѣ ся залови о втората точка която съдържава за образованіето на Св. Синодъ, че той трѣба да ся съставя отъ шестима Гърци и шестима Българи Митрополиты и др. Когато опредѣленната комисія введе това въ събраніето си за разискаше, тогава грѣцкитъ членове на тая комисія раздраха си дрехитъ и казувахъ, че Черквата не може да приеме Митрополиты, като Синодалны членове съсъ име Българиятъ или Гръкъ; защото това име Българинъ или Гръкъ внася различіе на народность ватрѣ въ св. Синодъ, и за туй не ся приеты. Но ний казувамы, че Гръцкитъ членове на комисїята, не са убояха отъ имената Българинъ или Гръкъ, като що внасятъ ужъ различіе на народность ватрѣ въ св. Синодъ, но ся убояха отъ тѣхъ, като що внасятъ равногласіе ватрѣ въ св. Синодъ за съсыпваніе на исключителното тѣхно вышегласіе въ него. Защото св. Синодъ ако го виждаше за грѣшно дѣло сѣий Митрополитъ или въ Епархїята си, или

въ Св. Синодъ да носи името на народность-та си, когато самый той св. синодъ ся събра прѣзъ засѣданіето на четирыма бывши Вселенски Патріарсы и на Іерусалимскый и на тѣзи които случайно ся намѣрихъ тука Митрополиты въ издаденный на 1861. петнадесетъ устѣпки кѣмъ Българскый народъ, не бы прїеаъ и дозволилъ това псѣтото чрѣзъ 2-та точка на тѣзи устѣпки, която именно съдържава, че въ чисто Българскытъ Епархїи Черквата отъ сега на татакъ ще опредѣлява Митрополиты и Епископы отъ Българско происхождение, сир. Българи, Сѣщо тѣи и чрѣзъ 7-та точка на тѣзи устѣпки великыятъ той и св. Синодъ не бы прїеаъ да говори именно, че двамина отъ Митрополитытъ Български ще засѣдаватъ въ св. синодъ като редовны членове.

И тъй, за удовлетвореніе на онеправданныи Българскыи народъ, Черквата като узаконява въ негово име че ще опрѣдѣля въ Българскитъ Епархїи Митрополиты отъ Българско происхождение, и че ще зема отъ тѣхъ двамина Митрополиты като Синодалны членове, твърдѣ явно са показва че св. Синодъ не отбѣгва да именува Българинъ-тъ Митрополитъ Българинъ, и Гръкъ-тъ да именува Гръкъ. Не отбѣгнува, казувамы, св. Синодъ, но ги приемя чрѣзъ едно всеизвѣстно Синодално дѣяніе, което и Честното Правительство подтверди съ высоко Императорско Ираде. Прочее отъ това става явно че Гръцкитъ членове на комисїята не отбѣгватъ отъ различіето на народность въ св. Синодъ за религіозна причина, но подъ видомъ на думитъ *различіе на народность* въ св. Синодъ отбѣгватъ дѣйствително равногласіето въ св. Синодъ. Ето прочее, Ваше Выс. дѣйствителната причина на страхъ-тъ на Гърцитъ. Ето не притворнята истинна, а не както турятъ тѣ причина ужъ че религіята не прїима народности въ Черквата. Защото и самата Черква изъ начала отъ различни народности ся състави и синодъ-тъ, както прѣдкрекохмы, прїе въ себе си различнытъ народности, и това отъ синода приемяніе подтверди и Чест. Правительство.

При това, Българскытъ на Комисїята членове бато за цѣлы мѣсецы не можиха да склоняютъ Гръцкитъ отъ истата комисія членове за да прїиматъ въ св. Синодъ споредъ 2-та точка шестима митрополиты отъ Гръцка страна и шестима отъ Българска, или по добрѣ да речемъ, като не можиха Българскитъ членове да убѣдятъ Гръцкитъ, щото да прїиматъ и да иматъ равногласіе въ св. Синодъ, за това рѣшиха и двѣтъ страни да изложятъ на Ваше Выс. причинитъ на постоянството на сѣка една страна, и така чрезъ Васъ да поискатъ неповращанно то одобреніе и рѣшеніе на Высоката Порта за на чинитъ на рѣшеніето на този членъ. И това като стана та прїехте Ваше Выс. подписаннытъ изложения и на двѣтъ страны и размыслихте зрѣло и безпристрастно надъ тѣзи изложения, прѣдложи право и правдолюбиво на членовѣтъ отъ тѣзи Комисія, че за рѣшеніе и на този членъ

вижда за добръ множеството на сѣка Епархія да сѣтури основаніе на врѣмето за прѣбжданіе на сѣкъ единъ Митрополитъ въ св. Синодъ като Синодаленъ. Прѣдложение, на истинна едно отеческо, правдолюбиво и безпристрастно Прѣдложение: прѣдложение което отъмнява и Гърцитъ отъ грѣхъ-тъ на различіе на народности въ Синода.

Но Патріархіята, или по добръ да кажемъ по горніятъ Гръцкый клеръ като са избѣсти за това прѣдложение на Ч. Правителство, и като размысли за нѣколко дена и пригледа че това прѣдложение не осигурява за тѣхъ многогласіето въ Синода, тозъ чась възвиси гласъ и казуваще че съставянieto на св. Синодъ на основаніе на множеството е противно на религіята, мѣчно, и слѣдователно не може да стане. Но да видите, Ваше Высочество, каква непослѣдователность на размышленія и на рѣшенія има у тѣхъ ! Вчера основаніето на множеството върху рѣшеніето на 1-та точка бѣше законно, праведно и възможно да стане, а днесъ върху рѣшеніето на 2-та точка истото основаніе на множеството става противно на религіята, не праведно и не за приеманіе. И тѣй това което споредъ Гърцитъ е ужъ противно на религіята, не праведно и не възможно за извършване не лежи въ соразмѣрно по множеството прѣдставителство на Епархіитъ въ св. Синодъ, но въ това дѣло по основаніето на това прѣдставителство отъ Епархіитъ Гърцитъ не могатъ да иматъ въ св. Синодъ вышегласіе както до нинѣ, за да могатъ чрѣзъ него и за напредъ да изработватъ сѣко нѣщо което са касае до тѣхното самолубіе. Но ако да имъ бѣше възможно, така що, по началото върху основаніето на множеството, да придобѣхътъ вышегласіето вътрѣ и въ св. Синодъ както и при рѣшеніето на 1-та точка, тогази туй основаніе щѣше да е за тѣхъ самото законно, самото праведно и сгодно за приеманіе. Но по злополучію не прѣдвиджатъ че ще сполучатъ исключителность върху това спасителното отъ Правителството прѣдложение за това го и не прѣиматъ. Поради това за рѣшеніе на речената точка върху съставянieto на св. Синодъ прибѣгватъ на това : да раздѣлятъ Епархіитъ на шесть отдѣленія, и на мѣсто да са привикватъ за въ Синода Митрополититъ отъ тритѣ разряда на уставъ по двама на годината, да става това отъ шестьтъ отдѣленія по единъ на годината, сирѣч само нето просто да се избѣни, като че иматъ Българитъ нѣкаква нужда отъ таквоя едно прѣназначеніе въ уставъ на Митрополититъ, а работата да си остане истата, както и до нинѣ.

А шестата точка на Българскый въпросъ която съдържава за опредѣленіето и възстановленіето на Архіереитъ въ Българскитъ Епархія, че трѣба да сѣ отъ Българско происхождение, и да са избиратъ отъ Епархіитъ, въ които са опредѣлять, нежъ не имъ прѣиматъ. Духъ-тъ на тѣзи точка, Ваше Высочество, съвсѣмъ що е съгласенъ съ

духъ-тъ на Черквата и който отъ край си има, и слѣдователно е съгласенъ и съ духъ-тъ на 1-та точка отъ поменутитъ по горѣ официалны 15 устѣпки отъ черквата за удѣствореніе на Българскый народъ, при сичко това, като се внесе тая точка въ Комисіята за да се разиска, Гръцкитъ членове не се посвѣнихъ да са надпиратъ и за нейната законность. И тѣй отъ тѣхна страна нищо не се е рѣшило и за тѣзи точка, понеже постоянностватъ, за да се избиратъ тѣзи които ще ставатъ Архіереи, споредъ до сегашната система отъ св. Синодъ, който сѣкога е бѣлъ съставенъ отъ Гърци по происхожденіето Митрополиты и тѣй да намѣстятъ своитъ си и еднороднитъ си въ конто Епархія искатъ.

Тѣзи сѣ, Ваше Высочество, тритѣ точки на Българскыятъ въпросъ, които е разисквала комай три години съставенната за това Комисія; за рѣшеніето на които прѣдставителитъ на Българскый народъ постоянностватъ за да се рѣшатъ на слѣдующитъ три основанія, сирѣчъ по основаніето да се приеме различіе на народность въ св. Синодъ; да се избиратъ Владикитъ отъ Епархіитъ, и по множеството на населеніето въ Епархіитъ, което на послѣдъкъ се прѣпорѣчи и отъ Ч. Правителство.

Тѣзи три основанія, и тритѣ сѣ пріеты, съ официалны, както рекохмы, синодалны дѣнія отъ страна на св. Синодъ на Православната наша Черква, и даже прѣди да се прѣдложатъ тѣ отъ страна на прѣдставителитъ на Българскый народъ и отъ Ч. Правителство: сирѣчъ двѣтъ първитъ пріе черквата чрѣзъ поменутитъ 15 устѣпки, а послѣдното пріе чрѣзъ официалното дѣніе на това което отъ Комисіята рѣшеніе на 1-та точка отъ Българскый въпросъ. Но понеже св. Синодъ никога не върши и не рѣшава на основанія и начала, които сѣ противни на вѣрата ни, то ще каже че тѣзи тритѣ основанія не сѣ противни на религіята ни, както ги прѣпорѣчва на Ваше Высочество Негово Божественѣйше Всесвятѣйшество Патріархъ-тъ отъ страна на много пѣтя събранното въ Патріархіята събрание, за да изнапѣри единъ начинъ за възможното рѣшеніе на Българскый въпросъ, но сѣ законны и за пріеманіе. За това избираніето на Патріарха съразмѣрно по множеството на населеніето въ Епархіитъ, както станъ, и съставянieto на св. Синодъ съразмѣрно по множеството на населеніето въ Епархіитъ, и както са прѣдлага избираніето на Архіереитъ отъ Епархіитъ ако сатне, това не сѣ дѣнія противузаконны, а като таквиз повече може да се считатъ слѣдующитъ принужденны нововведенія, сирѣчъ раздѣленія на Митрополититъ и слияніето на Епархіитъ, и прѣназначеніето на Уставъ, въ шесть Епархійски отдѣленія. Защото тритѣ тѣзи прѣдлагаеми прѣдложения не се основаватъ нито на едно отъ пріетитъ отъ черквата начала, нито на нѣкое правило отъ Вселенскитъ соборы, но повечето сѣ порожденія отъ възпаленіето на днешната страсть на Гърцитъ. При това поменутото събрание се залови за рѣшеніето

и на другитѣ петъ точки отъ Българскій въпросъ, но слѣдъ разискваніето на 4-тъ отъ тѣхъ ги намѣри не принадлежани на черквата, но зависящи съвършено отъ одобрението на Ч. Правителство, и като достойна за разгледаніе отъ Ней видѣ само 3-та точка, въ която ся говори за опрѣдѣленіето на единъ Митрополитъ въ Българската на Балатъ Черква за да прѣдсѣдательствува Архіерейски, което и видѣ като противно на правдинитѣ на врѣмениятъ Вселенскій Патріархъ, който ся счита Архіепископъ Цареградскій. Но ний Вашитѣ слуги казуваме, че това не е така както го прѣпорѣчватъ. Зашто Митрополитъ-тъ при Българската Черква ще познава Вселенскія Патріархъ канонически и ще поменува въ священнитѣ обряды каноническото негово име, както и другитѣ Митрополиги на Вселенскій прѣстолъ, когато ще бжде още и не отрѣкнѣтъ членъ на св. Синодъ подъ прѣдсѣдательството на Патріарха. И тѣй да са черкува този Митрополитъ въ Българската Черква подъ непрѣстъпниятъ и каноническитѣ прѣдѣлъ да поменува името на Патріарха, тогази това не е противуканоническо, и единственната разлика на този Митрополитъ отъ другитѣ Митрополиги ще е тая, дѣто че той ще прѣдсѣдательствува на единъ мирянки свѣтъ отъ Българскій народъ, койго ще засѣдава при Българската Черква, (ако Ч. Правителство одобри съставяніето му) но тѣзи разлика не е религиозна, ами вещественна, сирѣчь ще изпълнява истатъ комай длъжность и обязанности, каквито и този въ Патріархіята засѣдающій траентъ народенъ Смѣсенъ Свѣтъ.

И тѣй, Ваше Височество, виждате че горнитѣ наши смиренны забѣлѣжванія не са основаватъ на просты теоріи отъ фантазіята ни, но на официалны дѣянія на св. Синодъ, потвърдениитѣ комай сичкитѣ и отъ Ч. наше Правителство, а писменно даденното миѣніе отъ събранието което става въ Патріархіята, койго са врѣчиха на покланяемиятъ нашъ Патріархъ, за рѣшеніето на Българскій въпросъ, не само не уважи помянатитѣ тѣзи начала и основания на черквата, върху които основавана е работила другъ пѣтъ самата черква; но безъ да ся срамува прѣпорѣчва ги като противуканонически. За това подписанитѣ рабы ваши свѣтуваны отъ свѣститѣ си не зехмы участіе въ явнитѣ тѣзи противурѣчія на събраеніето, и слѣдователно не приложихмы печатитѣ си на неговото подъ таквызъ основанія сочинены даванія на миѣніе, но дадохмы писменно миѣніето си особенно на Всечестныитѣ нашъ Патріархъ, въ което изложихмы причинитѣ на нашето разногласіе.

Отъ сичко това, Ваше Височество, твърдѣ явно става че Гърцитѣ съсъ сѣко наляганіе ся мѣчатъ, подъ различни извиненія да отбѣгнѣтъ отъ сѣко началу което е противно не на религіята (което не приемамы и ний) но на до сегашната система на Черквата, отъ която са ползувать само тѣ, во вреда на нашия Българскій народъ. Но нѣмамы сумѣніе че и Ч. Правителство раз-

бира това твърдѣ добрѣ, и че въ благоволителната и дълбоката негова смышленность, ще благоволи да ся земе само за тѣзи нашия работа, и ще и даде единъ добъръ и праведенъ край, и нема да остави нашиягъ Българскій народъ, вѣрнитѣ свои подданици, на волята и на щеніето на Гърцитѣ да му налагѣтъ законъ и системы, споредъ както имъ тѣмъ иде за добрѣ, отъ който нашиятъ народъ на мѣсто да са ползува, страдае повреждаемъ.

Повторяюще же рабскитѣ наши моленія къмъ Ваше Височество, който сте сами способни да сждите за сичко това и да рѣшите потрѣбнитѣ, и моляще ся тепло Вишнему Богу за дългоденственный живогъ и неотпадающето здравіе на Правдолюбивиятъ, и Благодѣтелнѣишиятъ и Державнѣишиятъ нашъ Царь СУЛТАНЪ АБУДУЛЪ АЗИСЪ ХАНЪ Ефенди нашъ, комуто Държавата да бжде непобѣдима и вѣчно прѣбывающа.

Прѣбждамы. и прч.

Пловдѣйскій Панаретъ.

Софійскій Доротей.

Прѣславскій Антипъ.

Цариградъ. — По прѣдній четвъртъкъ (16 Юлій) заминахъ Н. Пр. Софійскій Доротей, споредъ нашето знаяніе за манастиря, който е направилъ той во Врачанската Епархія, съ намѣреніе да стои там нѣколко врѣме за поправленіе на здравіето си, а споредъ казаніето на Свѣтника за въ Берковецъ градъ отъ Епархіята му. Причината на това, споредъ както са е Свѣтникътъ научилъ, била, чи той, както и другитѣ Български владци, нѣмалъ с какво да си посрѣща харчовитѣ в-столицата. Други искатъ да кажатъ, че той отивалъ да са споразумѣе с-Епархиотитѣ си за да отговорятъ на грѣската Патріархия върху това дѣто тя рѣшително отказва да устѣпи на праведнитѣ и законнитѣ желанія и исканія на Българитѣ. Ний ако и да жѣлаемъ отъ се сърце едно таквозъ споразумѣніе, не само между Н. Пр. и Епархиотитѣ му, но и между сичкитѣ му други Български владци и Епархиотитѣ имъ, неможемъ обаче да потвърдимъ още тѣзи слухове. Можемъ само да отбѣснимъ ниската причина койго прѣдлага легковѣрниитѣ Свѣтникъ че уж Н. Пр. залесната си прѣхрана оставя Цариградъ, и смѣемъ да засвидѣтелствуваме че Н. Пр. при другитѣ си недостатки е лишенъ и отъ похвалното прѣимущество на тѣзи прѣхвалены родолюбци, който при сичкитѣ улесненія що иматъ пакъ питатъ „Шо не ядимъ?“

— Завчера в-Недѣля (19 Юлій) започенаха испитаніята на ученицитѣ отъ Българското тука училище, и наутрината са свѣршиха. И двадни тѣ, в-продълженіе на испитаніята, народъ много отъ нашитѣ съотечественици почетоха заведеието с-присѣтствіето си. Владциитѣ Пловдѣйскій и Прѣславскій, также присѣтствуваха, както и много други отъ почтенитѣ търговци и отъ ученитъ който са нѣмѣватъ тука. Ученицитѣ засвидѣтелству-

ваха трудоветъ на учителитъ и старанията на училищното надзирателство.

— Прѣдставителитъ минѣлата Недѣля ходиха при Н. Вис. Али Паша на Ядията му на Бебек.

Сега во вторникъ тѣ ходиха пакъ при Н. Вис. на Паша Капусу:

— Отъ 13-тѣ души които свършиха тѣз година уроцитъ си в-Богословското училище на Халки и излѣзоха, двамината сѣмъ Българи. Единиятъ отъ София, кой-то и замина за отечеството си на едно с-св. Софійскій, а другиятъ е племянникъ на св. Пловдивскаго Панарета.

— Н. Пр. Страдалчествующій в-заточение Пловдивскій Палеи е сочинилъ една апология върху несправедливата постѣпка на Гръцката Черква в-противу каноническото извержение на Н. Пр. и на двамата негови състрадалци и споборници, Млариона и Авксентия. Това списание, е много любопитно и съдържава твърди интересни свѣдѣния за нашия черковен въпрос. Н. Пр. има намѣрение тез денѣе да го издаде на свѣтъ, и ний призоваваме нашия родолюбиви съотечественици да спомогнатъ за напечатването му.

Не щѣше да е злѣ, сякаси, ако да прѣдприемеше нѣкой да събере прѣсѣжките по вѣстниците мнѣния на нашето духовенство за черковния въпрос, като начене отъ завѣта на нашия свещенноначальници, и да ги издаде на особена книга, за да са раздаде измежду народа. Това ще бѣде една добра подпорка за поддържанieto на въпроса в-мнѣнието на народа и на инородците още; единъ нелесенъ за избиваніе клинъ на Гръцката Черква, и най добриятъ отговоръ и затикало на устага на крякливита гръцки фанатико-богословци.

— В-17-й брой на Гайдата отъ миналата година ний казахми, какъ Докторъ И. А. Богоровъ издѣйствува да земе позволение отъ Ц. Правителство за да състави една компания за памучна фабрика в-Пловдив. Днесъ вече са нареди и уставъ-т за тѣзи компания, и отъ двѣтъ хиляди акции, на които е раздѣлена сирмията (2,000 лпръ) на тѣзи Компания. Н. И. В. Султанъ-тъ благоизволи да пріеме 250 акции, така има да са пріели и пріематъ са още доста акции отъ различни лица тука в-столицата.

Основателъ Г. Богоровъ ни моли да извѣстимъ че освѣнъ приканването чрезъ вѣстниците частни приканвания нема да прави; за туй който ище да са пише акционер да не чака особенни писма, но да са отнесе незабавно до него с-форменниятъ записъ.

Стойността на акцията ще са плати тогазъ, когато са раскупятъ сичките акции. (Членъ 4-й на уставъ-т.)

Подписката са пріема у Балкапан-Ханъ до свършеніето на тозъ мѣсецъ.

Сега в-идущий петъкъ (31 Юлиа) ще стане първото заседание на събранието в-сдружественната одаа на Балкапан-Ханъ.

Това като извѣстяваме ний, напомняме на тѣзи кои-

то желятъ да зематъ участие пакъ туй коего поменахми в-Гайдата при първото извѣстие за основаніето на тая компания. И за насърчване на нашия съотечественици къмъ таквизъ едни дружинни прѣдприятія, каквито за прѣвпатъ ся поевиха и между насъ пароплувната дружина още и тая, за която говоримъ днесъ, ний извѣдчаемъ отъ единъ вѣстникъ слѣдующето.

„ На 1844 дванадесетъ сиромаси работници в-градъ-т Рождалъ (в-Англия) съставиха едно сдружество да работятъ на едно памукъ. На 1845 тѣзи компания едвамъ броеше 80 содружници и 4,500 франка сирмия. Подиръ пет години сдружницитъ станаха 600 и сирмията 57,000 франка. На 1862 намѣрвами 4,000 участници и 776,000 франка сирмия.

Примѣръ-т на Рождалчанитъ послѣдуваха и други. И тѣи днесъ в-Англия има 450 таквизи компании. При сичкото неманіе на памукъ за 1862 год. дѣйствителната и страдательната сирмия на тѣзи компании възлѣзе на 124 милиона франги.

Тѣзи компанисти иматъ читалища и ношни заседания, иматъ и книжница с-годишенъ кредитъ отъ 8 хил. франка за купуване на книги. Украсиха градъ-т си с-обществени чешми; снабдиха болницитъ си с-доволно йоще легла, и устѣпиха 7000 франка на година за приготвяване на бѣлнитъ работници на памукъ-т.

Видятъ нашия читатели какво сиромашко е било началото на тѣзи компании, и какъ испослѣ сѣмъ станаха достойни за чюданіе и на самитъ Министри в-Англия. Но за таквизъ нѣща е способно само дѣятелното ностоянство на Англо-Саксонското племе. Ний Българитъ сме изгадени да търсимъ се лесни работи и тѣи дѣто скоро ставатъ. Ако заловимъ нѣкоя работа искаме и „хайде ори, мели, пѣж“. Ако ли нѣжъ поканятъ за нѣщо ний питами дѣ сѣмъ 40 тѣ орѣха тамъ да си фърлимъ сопата че и 40 тѣ отведиѣжъ да ги отбрулимъ.

Търново. — Освѣнъ направаніето на прошеніето до Н. Вис. Али паша за диганіето на Григория отъ тука, други повинни имамы прочитаніето на ферманъ-т. за опредѣленіето на Н. Прѣвѣхъ. Хасанъ Паша, за управителъ в-града ни, то стана с-нѣкаква церемонна тѣржесвенност. Ученицитъ отъ Турскитъ и Българскитъ училища присѣтствуваха на това тѣржество.

Миналата седмица станахъ испитанията на ученицитъ отъ главното училище и за тѣзъ недѣля остава да са испитуватъ ученицитъ отъ училището при черквата Св. Нѣколаа, за дѣто са покани да присѣтствува и Н. Пр. Пашата. Не щѣ да ви повтарямъ обикновенитъ похвали за успѣхитъ на ученицитъ, доста е да знаете кои сѣмъ учителитъ в-градъ-т ни и кой е управителъ-т на училищата. Неговитъ до сегашни ученици сѣмъ доказателство и порука за успѣхъ-т и на сегашнитъ. Това с-само жално че споредъ давското затваряне на училищата главното у-

чилище е лишено от два по горни класа, и само на три класа са прѣдава днес. От друга страна финансовото състояние на учебнитѣ тука заведения, ако искаме да не речем тежка дума, трѣба да кажем че е не завидно, ако ли поискаме да речем правото трѣба да исповѣдаме че никкога Търновскитѣ училищни работи не сѣ били в-такъвъ разстройство, колкото днес. И явно е че до като са не дигне Григорий от тука никак не могат са изпаметри способи за поддържанieto на училищата, днес на кѣдѣто да посегнем на сѣкѣдѣ се разваля. От нигдѣ нема дѣ да са земат пари за да са плаща на учителитѣ. Едва ли са събира да им дават от врѣме на врѣме по малко, колкото да не мрѣт гладни. А дѣто има от вето да са дава за него кажи и прикаска не става. Това е бедним причина дѣто че нѣкои от учителитѣ поискаха чрез оживяване да поулучшат положението си, и колкото за тѣх блазѣ им но тежко на туй лозие което град го очука.

Прѣдната недѣля яви са прѣд общината един Долно-махаленски жител табак и стори даваджиджк на извѣстният ви Хрисанта че съблизнявал жена му и я развратил щото да не познава вече мажжа си. Хрисант ѣ правял финтани, кожуси и др. и много още други резилици излѣзоха на лице. Общината му зарѣча за в-идущата недѣля да доведе 5-6 души от комшинитѣ си да засвидѣтелствуват това, и тогаз да са даде една обща жалба на каймакамина за да са дигне тѣзи съблизни от градѣт ни. Тѣзи давия ще е любопитна. Да видим Григор ще ли излѣзе да защишава таксидарина си. Както са научаваме и вѣтрѣ в-Митрополията има такваз една *мараза* между Григора и писарѣ-т му Иоаниди, двамата Гърци сѣ ся карали за една женска, и послѣдният щел уж да си излѣзе. Да излѣзеше та да са невѣрнеше и той както и сички подобни нему развратители и убийци на общественната нравственност, които под прѣдлог на черковни служители вършат най мръснитѣ и най беззаконнитѣ работи за съблизни на Християнското изпълнение.

Рѣховица. — (продължение) Но, чудеситѣ на тукашният Иверскѣ чупотворец сѣ твърдѣ дълги, Г. Гайдакторе, щото ако би да ги разказваме по тънко и три Гайди за три дни не можаха ги изсвири. И тѣ не сѣ само от този вид на каквито мострата ви посочихми, той има и по други чудесийки, които ний, не че не смѣем но, не щем да ги туряме на Гайдата; защото гласѣ-т им не излѣзва нѣкак на хубаво и ще направи дѣда духовника да са черви, нѣщо, което виждаме че и той го не желае, и за туй носи червени гащи да са червят тѣ че да са не черви лицето му.

Тежко и то, но нам повече ни тежат тѣзи негови против родѣ-т ни грѣхове, защото сѣ убийствени за народното наше съзвание. Ако да не бѣше той, нашия градец не щеше да е днес на това състояние. Той е дѣто развращава свещеницитѣ ни, той е дѣто посѣя

раздор и умраза между народа (еснафитѣ) и началницитѣ (чорбаджитѣ), и от това общественитѣ ни работи не вървят на добрѣ както вървѣха. Един челѣк, или по добрѣ един лукав Грък, а не челѣк, са намѣри между нас, а злинитѣ от неговото присѣствие сѣ безчетни. Голѣма похвала щѣха да заслужат и голѣмо добро на народа щѣха да сторят нашитѣ Градоначалници ако речяха, което и твърдѣ лесно можаха да го направят да щяха, да му покажат пътят към Ивер Мѣнастир. И не е ли срамота за нас прѣд цѣл свѣт, толкоз Българскѣ народ, та само ний сме останали на един Грък да нѣ просвѣщава, и Гръцки Мѣнастир да нѣ глужава! Зер нема Български Мѣнастари, свършили са Българскитѣ калугери духовници, ами сме останали да храним и да държим по между си този зелен Гръцки гущер. Господ добър ум да дава, Господине, на нашитѣ Българи, а най много на тѣзи дѣто са кизват началници и чорбаджии, да не върват тиквиз Гръцки подмазулки, и то инак, със тоз ум с-който ходим ний, не въпрос, ами ни просено зърно от него нема да добийми.

Има Господиние други таквиз, като нашего дѣда Духовника, Григорови шпиони и подвижници в-дѣлото на Българското паки на Фенер поработение, каквото е скудобрадинѣт онзи Сопотскѣ хрисиманик при Григора, жълтовласинѣт онзи и козлогласинѣт негов в-Никополи намѣстник, кривовратинѣт поп Иван от Джулюница, и даушкембелията поп Стефан от Кѣдѣ-кѣю и други още таквизи анатемници; но на сички тѣзи нашият калугер им е тестебашията и неговото влияние е по силно, защото той са кланя и на друго едно божество чрѣз което е и по опасен за нас.

Севлиево. — Като са влачихми онѣз зима, по Ловеч да са учим на ум, ний чувахми пак са искайваха Ловчанетѣ от младитѣ си чорбаджии и споменуваха старитѣ, тогаз не ни идеше на умѣ-т че това може да дойде и до нас, но сега зе да ни иде до глава и зехми да са осѣщаеми. С-опакитѣ благословии на Търновската Гръцка владика, покадени и с-молитвитѣ на Ловчанската Българска владика, и ний сега испаднахми на млади чорбаджии и сичкитѣ общественни работи в-града ни са подмладиха, родолюбieto ни и то са годмлади, и за да са увѣрите че това не е празна почала, но е факт, ето ви един примѣр: Ний имахми за градски лѣкар един практически доктор Българин родом, сега го замѣнихми с-един папурически доктор, че и доктор не ами докторче. Защото по знае ще кажеш ты. Не, от родолюбие, защото този е грѣк и по ефтен. Дѣ има на друго мѣсто толкоз умни и родолюбиви градоначалници каквото сержинитѣ наши нови чорбаджии?!!

Рѣхово (на Дунав Врачанска Епархия) — Вчера (30 Юний) са расхождах из градѣ-т, като пътник да видя какѣвъ е и що е. И пай любопитно ми са видѣ дѣто намѣрих Врачанскитѣ Владика Пансия че сѣди на

со кака. Аз обиколих сичкият град и са върнах той се там съдеше. Мипах и сприказвах са с-него, той ми каза че стоял там уж дя си изгледа кониетъ, но по надолу срѣгнах другъ един мой познайница и като му казах що ми рече Владиката, той са засмъ и „не коние. рече, ами кобили сѣди та сгледва там на сокака наш дѣдо Владика“. Там е улицата дѣто минават невѣститъ и момитъ за вода и той сѣди да прави корте с-тѣх“. Друго още как сте с-дѣда си владика, попитах аз. Твърдѣ сѣни добръ, отговори той, както видиш Владиката ни, протосингелъ-т му и сичкиѣ му измикери друго и не правят освѣи да пасѣт женитъ, и да охтят подирѣ им, ако не сѣ на сокака, тѣ сѣ у Касап-Антонови. Много е тежко, Господине, на нашият владика да напуска тѣзи си добри занаятѣ и да отива в-черква когато трѣба, и за туй се сърдит влѣзва в-черква, вика там, кара са с-поповитъ, и с-народа, като власитъ на мехната, и штоо сѣди в-трона върти са назад напрѣд и се брадата си глади и към женитъ жапа. Стига рѣкох и си замивах.

Гръцки работи.

Като сключихми първата година на Гайдата ний рекохми: *Да но са не връщаме вече да говорим за Гръцитъ*“. И в-тритъ послѣдни броеве отъ втората година на Гайдата ний бѣхми изключили и името им и работитъ им. Ама днесъ отворихми пакъ листъ-т си за нѣкои тѣхни работи, от които можем да извадим добъръ урок за нас.

Гръцитъ юще не са занесли на Портата рѣшението на тѣхнитъ събрания за Българският въпрос. Тѣ искат да кажатъ, и тѣй като с-пофала, че Правителството ги увѣдомило да не бързат; но работата са вижда че тѣ не могат да са съгласят де го подпишат. Като никога тѣ разнасяха кодикъ-т и по Халки и по Божегробският и по Синаитският метох, и по един привикваха владикитъ и Патрицитъ и другитъ членове на събранията да ги придумват за да подпишат, но не сполучиха. Освѣи нашиѣт еднородни владии, които са отказаха да подпишат това пристрастно рѣшение, 10-12 още знаменити лица от Гръцката народност има да не сѣ подписали това рѣшение макар по други причини. Преждебившият Патриархъ Григорий не е подписал, за вчера пакъ Иерусалимският и Антиохийският Патриарси, които бѣха подписали, искаха да са отпишат и ето по коя причина.

Халдийската в-Анадол Епархия е една от оиѣзи които имат сингилиум или привилегия да си избират сами Архиепископитъ (1) Жителитъ на тѣзи Епархия са повече

1) До сега ний знайми три Епархии, и тритъ в-Анадол, които имат таквози право или сингилиум да си избират Архиепископитъ сами. Кесарийската, Трапезунската и Халдийската. Кога сѣ добили това право послѣднитъ двѣ Епархии не ни е извѣстно, а за Кесарийската знайми

рудари и за това тѣ при разработванieto на рудитъ правят врѣмenni прѣселения вседомовно по гориститъ страни на Анадол дѣто би да открият мѣдни руди. Така са случава що тѣ са прѣселяват и в-мѣста които принадлежат не само на друга Епархия но и на други патриархат. Халдийската Митрополия обаче има това право, дѣто че бждѣт тѣзи поселения да си остават сѣкога под нейно Кириаршество, за туй дѣто и да бждѣт тѣ принадлежат на Халдийската Епархия, и на Халдийскии Митрополит дават тѣ черковнитъ си дѣдия, от там им са пращат и свещеници. Но за това Халдийският Митрополит е обязан в-разстояние на пет години без друго да обиди сирѣч да обходи сичкиѣ тѣзи поселения на своитъ тѣй разпрѣснати Епархияти(2).

Прѣди 10-тина 15 години ний покойниятъ Халдийскии като бѣше остарѣл и немощаше да изпълнява тѣзи трудна за старинитъ му обязанност, примолил са на Великата Черква да му дадѣт за Епископъ вилѣшниятъ Мисреон, племянникъ негов а ученик (чирак) на Иерусалимскии Патриарх. И Великата черква му устъпи това. И от тогаз той е служил на тѣзи Епархия и както казват

че това право и го издѣйствува нашиятъ съотечественникъ Князъ С. Вогориди. Но нашиятъ съотечественникъ не е вече жив и Гръцката черква са отказва сега да даде на Българският Епархии това право че било противоканоническо. До вчера е било, и сега още е, твърдѣ каноническо за други, а само за Българитъ не е. Клетѣ Българи! Вам и канонитъ не сѣ ви на помощ! Но кой ще дойде на помощ на тогоз който самси си не помага?!

2) Повечето рударски прѣселения от тая Епархия биват в-Киликийската област и в Месопотамия, по горитъ Адана, Берекетли-даг, Калек Пазар и Булгар-даг *). А тѣзи страни принадлежат на Антиохийският Патриархат. Таквиз прѣселения има и Кесарийската Епархия в-Амасийската сѣе сѣщото Кириархическо над тѣх право. Таквиз едно право виждами да е имала в-поотколѣшнитъ врѣмена и Кипрската Архиепископия и не само над прѣселенията си в-Кизикийската Епархия но и над самата Митрополия на Кизик. Това сѣществующе начало в черквата улеснява твърдѣ много трудната задача в-Българският въпрос за сѣѣсенитъ Епархии, както и при отдѣленieto на Българската черква.

*) Любопитно е това название което прѣдоставяни на нашиѣт Археолози да изслѣдват да ли от най отколѣшнитъ прѣселения Български по тѣзи страни е останало или от послѣшнитъ во времето на Византийската Империя що ставаха прѣселения. Дрос. К. Аллард казва че *Цѣли Епархии станата да са наричатъ Български Гори*. *) Но вѣроятно че той говори за в-Европа а не за в-Азия. От послѣдни нѣкои прѣселения днес има нѣколко Български села в-Азия за които друг пакъ ще говоримъ.

+) Виж. брой 3. год. II на Гайдата.

направил е годъми добрини. Сега като умръ стариът митрополит Халдийский, Епаркията, според сингелиумът си или според правото си да избере сама Архиепископът си, избира Епископът-т Миреона и, снабден с-потрѣбнитѣ писма и прошения до Черквата, проважда го да го рукопожодат за Митрополит. Също така и Патриарситѣ Ерусалимскій и Антиохийскій го прѣпорѣчат на Черквата като добър и достоен и черквата според новитѣ устав проважда го да даде испит на Богословското училище в-Халки и останало само да го ръкоположи.

Между това новитѣ Синодници, като виждат че от това ръкоположение нема да излѣзе за тѣх нищо, обрщат кодата на опаки. Първом турят на срѣд готовата за скубаніе патка, и послѣ, възползувани от глупостта на Патриарха, убѣдяват го че черквата е длъжна да унищожи тѣзи Епархиални привилегии и да ограничи властта за избиранието на Архиепископът да бѣде исклучителна принадлежност само на Синодът-т; с-това го земаат на своя страна и вровъзведеніето на Миреона остава на страна.

Кашята на тѣзи Синодическа интрига ѣх заварява най напрѣд Меленишкиѣт Владика, един от новитѣ синодални членове. Той имал на своя служба нѣкого си Гервасия уроженец на Халдийската Епархия и ученик на Богословското в Халки училище. Него туря той на срѣд и като са споразумѣва, или по добръ с-злати обѣщания като склонява на мѣстийето си. Касандрийскитѣ, Критскитѣ и Дебрянскитѣ сувѣрват че Т. Т. П. П. додѣ не зели *пейт* на тѣзи обѣщания не са задовили да дѣйствуват, единът зел капаро 10 лири, другит 8, а сиромаш-т Дебронскитѣ, като по Богогъзлив не рачил да земе пари на рѣка амв накарал да му платят за 2 мѣсеца на кѣщата кирията) научват тогаз Гервасия да пише до роднинитѣ и приятелитѣ си, да разбѣрка Халдийската Епархия да излѣзат барим 10-тина души да не щѣт Миреонскаго, и тѣй като размѣтват малко работата, изработват подирѣ в-Синода да са проводи за Екзарх Проппи Халепию уж да испита работата, когото нагласяват да ѣх върши и той там. Да не протаками повече ще кажем че въртят сукват Синодалнитѣ старци докарват работата сингелиумът-т или привилегията на Халдийската Епархия да остане зад вратата, а Черквата настанява 3-ма кандидати св. Миронскаго, реченнаго Гервасия и още едного, и не знам как са случва на Гервасия к а с м е т я излѣзва по г ю р и пада жребий на него да стане Митрополит Халдийский. Това като са научават Патриарситѣ Антиохийскитѣ и Халдийскитѣ разсѣрждат са за измѣстанието на тѣхнитѣ клиент, и поискват да си отишат подписитѣ от рѣшеніето за Българскитѣ въпрос. За да ги укроти и тѣх черквата въспрѣ да не ръкополага още Гервасия, нѣщо което не е обикновенно подир гласоподаваніето. И тѣй за сега там остава работата.

Ний изложихим на пространно това събитие защото мѣм да говорим на нашитѣ Българи още нѣщо за тѣзи

Гръцки управи, но като не ни остава сега мѣсто оставяни за в-идущитѣ брой.

— Казват че тѣз деніе Гърцитѣ (в-четвъртък) щѣли да подадѣт или че подали на Портата своето за Бѣл. въпрос рѣшеніе.

— В-Синода както и в-Смѣсениѣт събор са рѣшило да дадѣт прошеніе на Правителството за да даде Ирадие да са расѣрѣя черковнитѣ борч по Епархиитѣ: както казуват той прескочил 14-тѣ милиона.

Станадо още и друго прѣдложение: Да искат от Правителството нов заем, даван на мѣсец в-разстояніе на една година, слѣд истеченіето на която са надѣят да са свърши въпросът за Влашкитѣ Манастири и от там да са плати тоз заем. Това, както и други още признаци показват голѣма безпѣричност в-черковната каса, от 4-5 мѣсеца има служителитѣ на Патриархията и учителитѣ от нейнитѣ учебни заведения не сѣм зели нищо от мѣсечната си плата.

Един здрав съвѣт. — *Не дѣй са жени.* — Твоята жена ще бѣде или хубава или грозна. Ако бѣде хубавица, ще имаш голѣма мъжа и главоболіе, според дѣ-то трѣба да я пазииш; защото което е хубаво, сѣкѣй иска да го гледа и сѣкѣй би желал да го има, а това което желай человекъ, за него и сичко жертвува. Ако ли нѣжк бѣде грозна, то ще бѣде до сущ наопаки; защото ти е жена и нема какво да правиш.

Не дѣй са жени. — Твоята жена ще бѣде или стара или млада. Ако бѣде стара, какво незадоволство! Може ли нѣкой с-полумъртвео сърце да са задоволи? Ако е млада, което кажи че е по обикновенно, и то голѣмо прѣмѣждіе, защото трѣба да са навѣртай се около кѣщи, и да не ходиш надалеч. А то колко е тежко нѣщо да си като вързан.

— *Не дѣй са жени.* — Твоята жена ще бѣде или умна или безумна, мъдра или луда. Ако бѣде умна, ще иска да та учи какво да правиш, а то не са тегли, ако е мъдра, ще ти умрѣзне хитруваніето ѣ, ако е глупава, какѣв срам от хората, ако е луда какѣв смѣх от хората. Ако бѣде от знаменита фамилия, ще ти доведе в-кѣщата и фудулукът, който ще та искара найподир на боклукът. Ако е от прост род и от долно състояние, роднинитѣ ти не ще ѣх търпят ако рече да им са кордисва, и ще прѣзират и тебе поради неѣх. Ако бѣде отъ учен род, и сама учена то ти ще бѣдеш твърдѣ малък и нищо прѣд нейнитѣ очи и ще та има недостоини за нея, нѣщо най несносно за един мъж. Ако бѣде глупава, тя и хубава да е, нече ти е мила; защото тя ще е като фенер без свѣщ. Ако бѣде богата, трѣба да ѣх угодяваш, ако бѣде сиромашка, трѣба да мислиш как ще са прѣхраните; защото жена не знай: *Дай Господи* ами дай мъжо.

Вѣ Ако би челѣк таквиз съвѣти да слуша, и таквизпричини да издирва никога не би са оженил. Но работата е таквиз че и да са ожени челѣк става *пишман* и да са не жени пак *пишман*; защото и тѣй има да му тегам главата и инак, а на теглитото цѣръ-т му е търсението, и тѣй който са наема да търпи по добръ е да са ожени а който не ще да търпи по добръ да не е на тоз свѣт.

Въ Типографіята на Стама Даскалова.